

KAKO JE BOSANSKI VOJVODA SANDALJ HRANIĆ DOŠAO U POSJED OSTROVICE I SKRADINA

Dubravko Lovrenović

U istoriografiji se već odavno ustalilo mišljenje da je bosanski vojvoda Sandalj Hranić darovnicom napuljskog kralja Ladislava od 23. marta 1407. dobio Ostrovicu i Skradin, utvrđenja nadomak Zadra i Šibenika.¹ Neke činjenice upućuju, međutim, da je do naznačenih utvrđenja Sandalj došao sa svim drugim putem, odnosno da ih je dobio kao miraz kada se u proljeće 1405. oženio Katarinom,² kćerkom hrvatskoga bana Vuka Vukčića koji je prvobitno držao Ostrovicu i Skradin.

Ostaje nepoznato kako je ban Vuk Vukčić stekao Skradin. S druge strane, za Ostrovicu se može pretpostaviti da mu je pripala u februaru 1393. Tada je, nakon oružane intervencije, porazio i zarobio nasljednike vranskog priora Ivana Paližne koji su držali ovo utvrđenje.^{2a}

Gotovo potpuna šutnja koja je u izvorima do sada vladala o Ostrovici i Skradinu u vremenu s kraja XIV i početka XV stoljeća nije pružala ni naj-

¹ Klaić, V.: *Poviest Bosne do propasti kraljevstva*, Zagreb, 1882, 232; Šišić, F.: *Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić i njegovo doba (1350–1416)*, Zagreb, 1902, 217 (dalje: Šišić, F.: *Vojvoda Hrvoje Vukčić*); Čorović, V.: *Historija Bosne*, I, Beograd, 1940, 396; *Poviest hrvatskih zemalja Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do godine 1463*, I, Napredak, Sarajevo, 1942, 421, 432; Ćirković, S.: *Istorijsa srednjovjekovne bosanske države*, SKZ, Beograd, 1964, 206; Hrabak, B.: *Venetija i Sandalj Hranić u njegovom širenju po primorju počev od Herceg Novog*, Boka, 11, 1979, 205; Živković, P.: *Tvrtko II Tvrtković*, Institut za istoriju u Sarajevu, Sarajevo, 1981, 30; Klaić, N.: *Trogir u srednjem vijeku*, knj. II, svezak I, Trogir, 1985, 356. Istina, pojedini autori [Rački, F.: *Pokret na Slavenskom jugu koncem XIV i početkom XV stoljeća*, Rad JAZU, IV, Zagreb, 1868, 90 (dalje: Rački, F.: *Pokret na slavenskom jugu*) i Radonjić, J.: *Der Grosswoivode von Bosnien Sandalj Hranić — Kosača*, Archiv für Slawische Philologie, XIX, Berlin, 1897, 380–466, 405] uočili su da je Ladislav tada samo potvrdio Sandalju Ostrovicu i Skradin, ali se nisu upuštali u analizu kako je bosanski vojvoda stekao ove posjede.

² Svadba je, po svoj prilici, bila obavljena u proljeće 1405. U Trogiru je 28. aprila 1405. bilo zaključeno da se povodom Sandaljeve ženidbe uruči bosanskom vojvodi »... ducati centum auri«. Arhiv JAZU, Ostavština Ivana Lucića Trogiranina, Sign. XX-12/29, N 528, Ser. B, 14-14; Tadić, J.: *Promet putnika u starom Dubrovniku*, Dubrovnik 1939, 113. Dva dana kasnije, 30. aprila 1405., u Trogiru su odlučili da se uputi poslanstvo u Split povodom udaje Hrvojeve sinovice (»... vadat Spalatum ad congratulandum cum domino duce Spalatensi ob nuptias sue neptis ...«). Rački, F.: *Noctae Johannisi Lucii, Starine*, XIII, Zagreb, 1881, 261.

^{2a} Šišić, F.: *Ljetopis Pavla Pavlovića, patricija zadarskoga, Vjestnik kralj. hrv. slav. dal. zemaljskog arkiva*, VI, Zagreb, 1904, 17; Ćirković, S.: *Nav. djelo*, 173.

manju mogućnost da se ustanovi ko je tada gospodario ovim utvrđenjima. Jedan, nedavno otkriven, dokument, u značajnoj mjeri upućuje na rješenje. Radi se, naime, o kupoprodajnom ugovoru sklopljenom pred zadarskim kapitolom 27. novembra 1399. Njime je banica Anka, udovica bana Vuka, u svoje, i u ime svojih maloljetnih kćeri Katarine i Jelene, prodala knezu Tvrtsku Kurjačiću za 500 dukata sedam parcela obradivog zemljišta u selu Malinavas, u lučkom distriktu, koji je potpadao pod Ostrovici i Skradin.³ S obzirom na to da je naznačeno selo pripadalo Ostrovici i Skradinu može se, sa dosta sigurnosti, pretpostaviti da su nasljednice bana Vuka Vukčića držale i ove kastrume, što im je omogućilo da otuđe jedan dio njihovog zemljišta. To istovremeno upućuje na zaključak da su do tog vremena hrvatskog bana Vuka Vukčića, koji je umro bez muškog potomstva, naslijedile žena Anka i maloljetne kćerke, najvjerovaljnije po principu tzv. PREFEKCIJE kada je nasljedstvo, uz izričiti kraljev pristanak, prelazilo na žensku lozu sa svim pravima.⁴

U XV stoljeću Ostrovica se prvi put spominje 24. augusta 1402., kada je u ovom utvrđenju, u vrijeme intenzivnih napora na potčinjavanju dalmatinskih komuna, boravio vojvoda Hrvoje Vukčić.⁵ Slijedeću vijest vezanu za Ostrovicu nalazimo 9. septembra 1403. Tada je napuljski kralj Ladislav zapovijedao kaštelanima Ostrovice da ne pričinjavaju neprilike Zadraninu Ivanu Merzariju koji je u ostrovičkom komitatu »... in villa vocata Bistrovina et in villa vocata Subnadino ...« posjedovao zemljište.⁶ Tekst dokumenta ne pruža, nažalost, mogućnost da se utvrdi čiju su vlast vršili ostrovički kaštelani. Zato smo i dalje upućeni na podatak od 27. novembra 1399. koji navodi na zaključak da se radilo o Hrvatinicima. O Skradinu, istovremeno, znamo još manje. Uglavnom, upućeni smo na dva podatka. Prvi od 15. novembra 1403. kada je napuljski zapovjednik Petar de Andreis oslobođio Šibenčane dužnosti da svojim naoružanim brodom prate kralja Ladislava u Napulj pošto je taj brod učestvovao u opsjedanju Skradina,⁷ i drugi od 6. februara 1405. kada je cetinski knez Ivaniš Nelipčić zapovijedao skradinskom knezu da ne

³ »... magnifica domina domina Anna uxor et relicta quondam magnifici viri domini Volchi bani pro se suo nomine proprio et ut mater et coniuncta persona protectrix, gubernatrix et defenditrix dominarum Catarine et Gelene suarum filiarum pupillarum ac filiarum dicti quondam Volchi bani vendiderint et venditionem fecerint domino comiti Teuertico Curiacich septem sortem terre laborative ipsarum domine Anne et filiarum suarum predictarum positas in villa Malinavase districtus Luche de pertinentiis castri Obstrovice et Scardone infra hos confines ... cum omnibus et singulis suis juribus et pertinentiis. Et hoc pro pectio et nomine pectii quingenorum ducatorum auri...« Naučna biblioteka Zadar, Pergamena 107.

⁴ O tome vidi: Kostrenić, M.: *Nacrt historije hrvatske države i hrvatskog prava*, I, Školska knjiga, Zagreb, 1956, 163–164; Dabinović, A.: *Hrvatska državna i pravna povijest*, MH, Zagreb, 1940, 365; Lanović, M.: *Zapadnoevropski feudalizam i ugarsko-hrvatski donacionalni sustav*, Zagreb, 1928, 71, 74–75. Analogni slučaj desio se 1412., kada je, uz Sigismundov pristanak, Katarina, kćerka cetinskog kneza Ivaniša Nelipčića, imenovana baštinicom očevih imanja ukoliko bi on umro bez muških potomaka. Klaić, V.: *Krčki knezovi Frankopani*, MH, Zagreb, 1901, 204.

⁵ Ljubić, Š.: *Poviestnička istraživanja o Hrvoji velikom bosanskom vojvodi i spljetskom hercegu*, Rad JAZU, 26, Zagreb, 1874, 74–93, 30; Klaić, N. — Petricoli, I.: *Zadar u srednjem vijeku*, Zadar, 1976, 364.

⁶ Šišić, F.: *Nekoliko isprava iz početka XV stoljeća*, Starine, XXXIX, Zagreb, 1938, 129–320, 216–218 (dalje: Šišić, F.: *Nekoliko isprava*).

⁷ Ljubić, Š.: *Listine o odnošajih između Južnoga Slavenstva i Mletačke Republike*, V, Zagreb, 1875, 28.

uznemirava Šibenčane.⁸ Dok iz prve vijesti ne možemo ni naslućivati u čijoj se vlasti tada nalazio Skradin, druga već sasvim jasno upućuje da se radilo o cetinskom knezu Nelipčiću. Kada i pod kakvim okolnostima je ovo utvrđenje dospjelo pod Nelipčićevu vlast nemoguće je utvrditi. Ovdje prestaje isprekidani lanac vijesti o Ostrovici i Skradinu na početku XV stoljeća. Tek spomenuta darovnica napuljskog kralja Ladislava od 23. marta 1407, kojom je Sandalju Hraniću darovao ova utvrđenja, ponovo govori o njima. Nemoguće je, zaista, na temelju svega donositi sasvim pouzdan zaključak o tome ko je, u trenutku sklapanja braka između Sandalja i Katarine u proljeće 1405, gospodario Ostrovicom i Skradinom. Tek kasnije vijesti nedvosmisleno potvrđuju da su to bile nasljednice bana Vuka Vukčića.

Već i čitav sklop okolnosti u kojima je donesena Ladislavljeva darovnica kazuje ponešto o njenom stvarnom karakteru. Naime, u tom momentu, napuljski kralj se nalazio u Italiji, daleko od balkanskih zbivanja, nemoćan da direktno utiče na događaje. Napuljska vlast tada je bila ograničena isključivo na Zadar i Rab.^{8a} Rački je zato sasvim ispravno konstatovao da se njegov utjecaj na političke prilike u Dalmaciji i Hrvatskoj od kraja oktobra 1403. sveo na dijeljenje raznih milosti osobama odanim napuljskoj vlasti, ali, i da su darivanja »...odnoseća se na Hrvatsku s ove strane Velebita u onaj čas neplodna ostala«.⁹ Darovnica kojima je napuljski kralj obasipao svoje političke pristalice u Hrvatskoj i Bosni nisu nikog posebno obavezivale. Tek bi uspješna primjena vojne sile mogla značiti njihovu realizaciju. Također karaktera je, na primjer, darovnica kojom je napuljski kralj 15. septembra 1406. poklonio vojvodi Sandalju Drežnik, Cetin i Slunj u Slavoniji, mjesta za koja je navodio da su se nekad nalazila u rukama knezova senjsko-modruških i krbavskih.¹⁰ I u ovom slučaju je tek od stvarnog odnosa snaga zavisilo sprovođenje darovnice u djelu. On je bio takav da je isključivao svaku mogućnost zavođenja Sandaljeve vlasti u ovim mjestima koja su tada, a i kasnije, držali naznačeni feudalci.¹¹ S druge strane, pak, ovaj momenat otkriva, makar i posredno, dokle su sezale Sandaljeve ambicije kada se radilo o proširenju posjeda prema sjeverozapadu.¹²

Posmatrano u ovom kontekstu isti smisao i značaj dobiva i Ladislavljevo darivanje Sandalju Ostrovice i Skradina od 23. marta 1407.¹³ Sagledana međutim i nezavisno od navedenih momenata, sama Ladislavljeva darovnica pruža neku mogućnost za utvrđivanje njenog stvarnog karaktera. Naime, njome napuljski kralj samo potvrđuje Sandalju posjede koje mu je ranije dodijelio, osobito kastrume Ostrovicu i Skradin (»...confirmat omnes do-

⁸ Isto, 52—53.

^{8a} Raukar, T.: Zadarska trgovina solju u XIV i XV stoljeću, Radovi Filozofskog fakulteta, Odsjek za povijest, sv. 7—8, Zagreb, 1969—1970, 36, 37; Praga, G.: Storia di Dalmazia, Padova, 1954, 138; Lucić, I.: Povjesna svjedočanstva o Trogiru (prevod Vladimira Rismonda), II, Čakavski sabor, Split, 1979, 844.

⁹ Rački, F.: Pokret na Slavenskom jugu, 90—91.

¹⁰ Rački, F.: Izvadci iz kralj. osrednjeg arkiva u Napulju za jugoslavensku povijest, Arkiv za povjestnicu jugoslavensku, VII, Zagreb, 1863, 5—71, 59—60 (dalje: Rački, F.: Arkiv VII).

¹¹ Ćirković, S.: Nav. djelo, 206; Laszowski, E. — Lopašić, R.: Oko Kupe i Korane, MH, Zagreb, 1895, 108.

¹² Dinić, M.: Srpske zemlje u srednjem vijeku, SKZ, Beograd, 1978, 186.

¹³ Vidi napomenu 1.

nationes a se illi factas, et precipue castrorum Ostrovich et Scardone...«), potaknut na to, kako sam kaže »...devotis supplicationibus culmini nostro factis pro parte viri magnifici Zandalj, summi Vayvode Bosnensis«.¹⁴ Ovdje se sasvim jasno pokazuje da je Sandalj držao naznačena utvrđenja i prije ovog vremena,¹⁵ mada bi se na temelju same darovnice moglo pomisliti da ih je i tada posjedovao po Ladislavljevoj milosti. Na kraju, zapovijedio je Ladislav svome povjereniku u Dalmaciji Julijanu Rogeriju da Sandalja uvede u posjed »...civitatum, terrarum, castrorum et locorum, et presertim dictarum castrorum Ostrovich et Scardone... corporaliter iuxta usum et consuetudinem regni nostri Hungarie et aliorum regnorum annexorum«.¹⁶ Nema sumnje da se iza ovakve formulacije krila Sandaljeva težnja da mu Ostrovica i Skradin budu doznačeni i po drugom osnovu, kako bi stekao pravne argumente da ovim utvrđenjima samostalnije raspolaže. Kasniji događaji pokazali su, međutim, da se njegova namjera nije mogla ostvariti jer je za čitavo vrijeme u kojem je gospodario Ostrovicom i Skradinom ostao vezan obavezom prema nasljednicama bana Vuka Vukčića.¹⁷ Direktna posljedica takvog stanja bila je da su banica Anka i Katarina, s jedne, i vojvoda Sandalj Hranić, s druge strane, vršili zajedničku vlast u ovim mjestima.

Prvi put se to pokazuje u žalbi skradinskog biskupa Ivana Šibenčanina od 14. novembra 1408, kada je odlučio da protiv presude skradinskog suda u nekoj baštinskoj parnici apelira na vojvodu Sandalja Hranića, ili na banicu Anknu,¹⁸ udovicu bana Vuka. Nepunu godinu kasnije, 15. juna 1409, banica Anka i Sandalj Hranić zajedno istupaju darujući knezu Aleksi Paštroviću za njegove zasluge posjed »Cricena draga« u ostrovičkoj župi, naglašavajući da taj posjed potiče iz njihove baštine.¹⁹ Odavde slijedi da je i u Ostrovici, nekadašnjem posjedu bana Vuka, njihova vlast bila zajednička.²⁰

¹⁴ Rački, F.: Arkiv VII, 67; Radonić, J.: Nav. djelo, 405.

¹⁵ Tome u prilog govor i uputstvo sastavljeno krajem augusta 1406. poslanicima koji su u ime zadarske komune isli hercegu Hrviju Vukčiću u vezi sa sporom oko Novalje na otoku Pagu. Između ostalog, oni su imali zadatka da se opravdaju kod Sandalja »... u vezi s vinom koje je bilo oduzeto Marinu ...« i izjave da će mu Zadrani »... čim uzvišeni gospodin, gospodin vojvoda Sandalj... dode u Split... položiti zakletvu«. Lucić, I.: Nav. djelo, 845—847. Budući da je vojvoda Hrvoje Vukčić tada nastupao kao splitski herceg i namjesnik kralja Ladislava u Ugarskoj, Hrvatskoj, Dalmaciji i Bosni, bilo bi mnogo prirodnije da se Zadrani njemu obrate sa ovakvom ponudom. Samo okolnost što je tada Sandalj Hranić već držao strateški važne Ostrovicu i Skradin mogla je uvjetovati ovakvo ponizno držanje Zadrana prema njemu.

¹⁶ Rački, F.: Arkiv VII, 67; Radonić, J.: Nav. djelo, 405.

¹⁷ Naime, po prestanku braka, Sandalj ili njegova rodbina bili bi dužni vratiti miraz Katarini ili njenoj rodbini u ime nagrade za bračnu vjernost, a to je u konkretnom slučaju značilo Ostrovicu i Skradin. O tome vidi: Lanović, M.: Nav. djelo, 71, nap. 15.

¹⁸ »... idcirco appello in hiis scriptis ad magnificum et potentem virum, dominum nostrum, dominum Sandalium sumpmo vayvodam Bozne, sive ad dominam banissam, sicut mihi videbitur ...« Šišić, F.: Nekoliko isprava, 310—312.

¹⁹ »Nos domina banissa relicta bone memorie domini bani Vulch et nos Sandalus dei gratia voivode tote Bosne... comodo fecimus gratiam servitoru nostro comiti Alexio Pastrouich pro suis veris et fidelibus servitiis damus ei villam, que vocatur Cricena draga in comitatu Ostrovice de nostro patrimonio...« Thallóczy, L.: Studien zur Geschichte Bosniens und Serbiens im Mittelalter, München und Leipzig, 1914, 352; Poviest hrvatskih zemalja Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do godine 1463, I, Napredak, Sarajevo, 1942, 432.

²⁰ »Daraus folgt, dass die Banuswitwe mit ihrem Schweigersonne auf der Besitzung Banus Vuks-condominium-ausübe.« — Thallóczy, L.: Nav. djelo, 138, nap. 2.

Kada je oktobra 1409. počeo mletačko-ugarski rat u Dalmaciji, pitanje posjedovanja Ostrovice i Skradina dobilo je za obje strane prvorazredan značaj. Iskoristivši Sandaljev neprijateljski stav prema kralju Sigismundu, Mlečani su s njim, krajem oktobra 1410, otpočeli pregovore oko preuzimanja ovih utvrđenja.²¹ Ivan Lucić Trogiranin navodi da su Mlečani pregovarali i sa Sandaljevom ženom i punicom »... o kupnji Ostrovice pa i samog Skradina, koje su ova mjesta posjedovala kao baštine Vuka, nekoć bosanskog bana«.²²

Da je Sandalj držao Ostrovicu po baštinskom osnovu, znali su i sami Mlečani. Kada su oni početkom 1411. preuzeли Ostrovicu i Skradin od Sandalja, njegove žene i punice, ugarsko-hrvatski kralj Sigismund potužio se papi na njihov postupak. U Veneciji je 10. februara 1411. sastavljeno uputstvo poslanicima koji su polazili papi, kao posredniku u sukobu sa Ugarskom, u kojem se zaposjedanje Ostrovice, koju je, kako se izričito navodi, Sandalj baštinio, nastojalo protumačiti u potpuno izmijenjenom svjetlu i prikazati kao posljedicu tobožnje mletačke brige za interes kršćanstva i bojazni da kastrum ne padne u ruke Turaka, s kojima se udružio bosanski vojvoda.²³

Naposljetku, i pogodba o prodaji Ostrovice i Skradina Mlečanima, sklopljena 13. aprila 1411. u Zadru uvjerljivo svjedoči o načinu na koji je Sandalj došao u posjed ovih utvrđenja. Ona, najprije, pokazuje, da bosanski vojvoda prodaje Mlečanima za 5000 dukata samo Ostrovicu, dok im, kada se radilo o Skradinu, ustupa samo svoje pravo.²⁴ To je sasvim razumljivo ako se ima u vidu da je u to vrijeme, pod nepoznatim okolnostima, Skradin pripao kralju Sigismundu.²⁵ Zatim, što je i najznačajnije, Sandalj ni sada ne nastupa sam. Bosanski arhiđakon Teodor pojavljuje se u Zadru kao zastupnik vojvode Sandalja, njegove žene Katarine i punice Anke, udovice bana Vuka, a isprava kojom je sa bosanske strane, 28. decembra 1410. u kastrumu Ključu, sankcionisan čin ustupanja ovih mjesta Mlečanima, nosi pečat i vojvode Sandalja i banice Anke.²⁶ Očigledno je i sa stanovišta mletačkih shvatanja to smatrano važnim jer, inače, ne bi ni bilo posebno isticano.

²¹ O tome vidi: Ljubić, Š.: *Listine o odnošajih između Južnoga Slavenstva i Mletačke Republike*, VI, Zagreb, 1878, 118—119, 124—125, 127—128 (dalje: *Listine VI*); Šunjić, M.: *Dalmacija u XV stoljeću, Svjetlost*, Sarajevo, 1967, 53; Klaić, V.: *Povijest Hrvata od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, III, MH, Zagreb, 1974, 68 (dalje: *Klaić, V.: Povijest Hrvata*, III).

²² Lucić, I.: *Nav. djelo*, 869.

²³ »... Illud esse in manibus cuiusdam domini Sandalis capitanei Bosinensis, qui habet multos Turcos secum, et cuius Sandalis dictum castrum ex patrimonio erat, ne capitaret ad manus aliorum et potissime Teucrorum, pro bono universe christianitatis et pro bono nostri domini illud emimus...« *Listine VI*, 135—140.

²⁴ »Instrumentum emptionis castri Ostrovice, et donationis facte illustrissimo domino iurium civitatis Scardone.« *Listine VI*, 147; Šišić, F.: *Vojvoda Hrvoje Vukčić*, 217.

²⁵ Radonić, J.: *Nav. djelo*, 415.

²⁶ »... reverendus vir dominus Theodorus archidiaconus Bosinensis procurator et procuratorio nomine magnifici domini Sandali Bosine vaivode supremi nec non magnifice domine Anne eius socrus relicte domini Volzi banni, constituentium pro se ipsis et eorum nomine proprio et pro domina Catherine consorte prefati magnifici domini Sandali vaivode et filia dicte domine Anne et dicti quandam Volzi bani, de qua de rati habitione promittentes, ut de procuratorio patet, patentibus literis dictorum domini vaivode et domine Anne socrus eius, datus in castro Cluz anno nativitatis dominice 1410, XXVIII mensis decembris in lytera sclavonica ipsius domini Sandali et domine Anne duorum eorum sigillorum munitis...« *Listine VI*, 147. O značaju pečata kao sredstva javne vjere vidi: Kostrenić, M.: *Fides publica (javna vjera) u pravnoj istoriji Srba i Hrvata do kraja XV veka*, SKA, Posebna izdanja, 31, Beograd, 1930, 108—120.

Sandalj se tako sretno riješio svojih jedinih posjeda u Hrvatskoj i Dalmaciji koji su mu, po svemu sudeći, činili samo teret. Time se lišio i obaveze prema nasljednicama bana Vuka Vukčića, pa je, od tada, mogao slobodnije djelovati. To najbolje potvrđuje njegova skora ženidba Jelenom Balšić 1411, sestrom srpskog despota Stefana Lazarevića. Pada u oči da je novi brak sklopljen tek nakon prodaje Ostrovice i Skradina, kada su novi politički motivi inspirali Sandaljevo udaljavanje od Hrvatinića. On je čak i mnogo ranije, tokom proljeća 1410, po svoj prilici krojio planove o rastavi od kćerke bana Vuka, ali su mu Dubrovčani uskratili traženu pomoć strahujući od reakcije hercega Hrvoja Vukčića, Katarininog strica.²⁷ Istoričari starije generacije vidjeli su, i to ne bez osnova, u ovom Sandaljevom činu glavni razlog za otpočinjanje neprijateljstva između njega i Hrvoja.²⁸ Ako se ima na umu značaj koji je pridavan rodbinskim vezama u ovom vremenu i okolnost da bi se po prestanku braka između Sandalja i Katarine Hrvoje pojавio kao jedna od ličnosti zainteresiranih za Ostrovicu i Skradin, onda to postaje i sasvim realno. Mada su pored ovih i drugi motivi pokrenuli njihov sukob, i tada se potvrdilo da porodične veze među velikašima odlučujuće utiču na objedinjavanje ili podijeljenost zemlje.²⁹

Zusammenfassung

WIE DER HERZOG VON BOSNIEN SANDALJ HRANIĆ IN DEN BESITZ VON OSTROVICA UND SKRADIN GEKOMMEN IST

Dubravko Lovrenović

Anfang des 15. Jahrhunderts, zur Zeit der bosnischen Übermacht in Dalmatien und in einem Teil Kroatiens, gelangte Sandalj Hranić durch die Heirat mit Katarina Vukčić, der Tochter des kroatischen Banus Vuk, dessen Bruder Hrvoje Vukčić Hrvatinić Herzog war, in den Besitz der Festungen Ostrovica und Skradin unweit von Zadar und Šibenik.

Indem er später vom König von Neapel Ladislav verlangte, ihm den Besitz dieser Festungen zubestätigen, hatte Sandalj Hranić eigentlich vor, neue juristische Argumente zu schaffen, die ihm eine selbständigeren Verfügung über Ostrovica und Skradin ermöglichen würden. Jedoch, die Ereignisse, die folgten, zeigten, dass dieser Plan unausführbar war, was aus der Macht der ungarisch-kroatischen juristischen Institutionen, herausram, die die Bosnier als Träger der neuen Macht, allem Anschein nach, hauptsächlich verehrten.

²⁷ Tadić, J.: Nav. djelo, 113—114.

²⁸ Klaić, V.: Povijest Hrvata, III, 81.

²⁹ Istorija srpskog naroda (Kalić, J.), II, Beograd, 1982, 87.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU — INSTITUT ZA HRVATSKU POVIJEST

INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
ИНСТИТУТ ХОРВАТСКОЙ ИСТОРИИ

RADOVI

VOL. 19

ZAGREB

1986.

RADOVI

VOL. 19

str. 1—328

Zagreb 1986.

Izdavač: Sveučilište u Zagrebu — Centar za povjesne znanosti
Odjel za hrvatsku povijest

UREDNIČKI ODBOR

Branka BOBAN, Zagreb, Mirjana GROSS, Zagreb, Josip LUČIĆ, Zagreb, Marijan MATICKA, Zagreb, Ivan OČAK, Zagreb, Tomislav RAUKAR, Zagreb, Petar STRČIĆ, Zagreb

GLAVNI I ODGOVORNİ UREDNIK

Josip LUČIĆ, Zagreb

Adresa uredništva: Centar za povjesne znanosti — Odjel za hrvatsku povijest,
Zagreb, Krčka 1

Časopis izlazi jednom godišnje

Cijena ovog broja iznosi 1.000 đin

Izдавanje časopisa sufinancira Samoupravna interesna zajednica za znanstveni rad
SR Hrvatske - VII.

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu
SR Hrvatske br. 6859/1 od 5. X. 1982. časopis »Radovi« oslobođen je plaćanja
poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Republičkom komitetu za informiranje SR Hrvatske
pod br. UP-547/2 — 84 — 1984.

R A D O V I 1 9

Za izdavača
dr. *Nikša Stančić*

Tehnički urednik
Franjo Čuješ

S U R A D N I C I U O V O M B R O J U

DAMIR AGIČIĆ, student Filozofskog fakulteta, Zagreb
SANJIN BIŠĆAN, student Filozofskog fakulteta, Zagreb
dr. MIROSLAV BRANDT, Ul. socijalističke revolucije 73, Zagreb
mr. NEVEN BUDAK, Filozofski fakultet, Zagreb
IVO FICOVIĆ, Arhiv Hrvatske, Marulićev trg 21, Zagreb
KLARA FILIPOVIĆ, Šestinski vijenac 22, Zagreb
dr. TEREZA GANZA-ARAS, Obala socijalističke revolucije 8, Zadar
BORISLAV GRGIN, Baštjanova 54, Zagreb
dr. BOGUMIL HRABAK, Cara Uroša 6a, Beograd
IVAN JURIŠIĆ, Centar za povjesne znanosti Sveučilišta, Krčka 1, Zagreb
mr. DUBRAVKO LOVRENOVIĆ, Filozofski fakultet, Račkog 1, Sarajevo
mr. MARIJAN MATICKA, Filozofski fakultet, Zagreb
ANĐELOKO MIJATOVIĆ, P. Togliatija 12, Susedgrad, Zagreb
mr. FRANKO MIROŠEVIĆ, Zavod za prosvjetno-pedagošku službu, Zagreb
dr. ILIJA MITIĆ, P. Budmani 18, Dubrovnik
dr. IVAN OČAK, Centar za povjesne znanosti Sveučilišta, Krčka 1, Zagreb
KREŠIMIR OREMOVIĆ, student Filozofskog fakulteta, Zagreb
ZVONIMIR PAVIĆ, student Filozofskog fakulteta, Zagreb
dr. DRAGUTIN PAVLIČEVIĆ, Centar za povjesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Krčka 1
DUBRAVKA PEIĆ, Muzej Revolucije, Trg žrtava fašizma, Zagreb
mr. MIRJANA POLIĆ-BOBIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb
mr. ŠTEFANIJA POPOVIĆ, Centar za povjesne znanosti, Krčka 1, Zagreb
LJERKA RACKO, Centar za povjesne znanosti, Krčka 1, Zagreb
dr. MIRJANA STRČIĆ, Kumičićeva 42, Rijeka
mr. MLADEN ŠVAB, Jugoslavenski leksikografski zavod Zagreb
ELIZABET TAKAČ, student Filozofskog fakulteta, Zagreb
mr. BOŽENA VRANJEŠ-ŠOLJAN, Centar za povjesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Krčka 1
